

Załącznik n 1 do Regulaminu Projektu. Standardy dotyczące zasad równościowych do Regulaminu Rekrutacji i Uczestnictwa w Projekcie pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne”

STANDARDY DOTYCZĄCE ZASAD RÓWNOŚCIOWYCH

Co jest celem tego opracowania?

Standardy dotyczące zasad równościowych do Regulaminu Rekrutacji i Uczestnictwa w Projekcie pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” mają zapewnić przestrzeganie zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości kobiet i mężczyzn na każdym etapie realizacji projektu.

Dokument odnosi się do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027” oraz przepisów krajowych.

Jest skierowany do uczestników i uczestniczek projektu oraz instytucji realizujących działania w jego ramach.

§1

Definicje kluczowych pojęć

1. **Dostępność** – możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona w szczególności osobom ze szczególnymi potrzebami w tym osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie ich produkty (w tym także udzielane usługi) mogą być wykorzystywane (używane) przez każdą osobę. Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane obiekty, zakupione środki transportu.
2. **Dostęp alternatywny** - to inny sposób udostępnienia, który pozwala osobie ze szczególnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami skorzystać z usługi, choć nie jest to dostępność w standardowym rozumieniu (np. nie jest to dostępność fizyczna, cyfrowa lub informacyjno-komunikacyjna).

3. **Dyskryminacja** – różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na jakiegokolwiek przesłanki dyskryminacji w szczególności płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Celem lub skutkiem dyskryminacji jest naruszenie lub brak uznania możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.
4. **Język inkluzywny** - to język włączający, traktuje wszystkich równo, nikogo nie wyklucza. Jest to język wrażliwy na płeć oraz neutralny płciowo.
5. **Lider** – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.
6. **Osoby z niepełnosprawnościami:**
 - a) osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.),
 - b) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917).
 - c) dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek systemu oświaty, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.
7. **Osoby ze szczególnymi potrzebami** - osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.
8. **Partner** – gminy i miasta, w których w ramach projektu pn.: „CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne” powstały Centra Usług Społecznych czyli Czechowice –

Dziedzice, Czeladź, Jaworze, Łazy, Mikołów, Kamienica Polska, Konopiska,
Radzionków, Ruda Śląska, Woźniki.

9. **Przesłanki dyskryminacji** – cechy takie jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna, które nie mogą być podstawą jakiegokolwiek różnicowania, wykluczania lub ograniczania.
10. **Standardy dostępności dla polityki spójności 2021–2027** – zestaw jakościowych, funkcjonalnych i technicznych wymagań, w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy unijnych, w celu zapewnienia w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym, możliwości skorzystania zarówno z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Dla polityki spójności na lata 2021–2027 opracowano pięć standardów: szkoleniowy, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy. Standardy te stanowią załącznik nr 2 do wytycznych.
11. **Wytyczne** – „Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027”.
12. **Zasada równości szans i niedyskryminacji** – wdrożenie działań umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
13. **Zasada równości kobiet i mężczyzn** – wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki. To również stan, w którym kobiety i mężczyźni mają równy dostęp do korzystania z zasobów (np. środki finansowe, szanse rozwoju). Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci. Jest to również uwzględnianie perspektywy płci w głównym nurcie wszystkich procesów i działań w ramach programów (tj. podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji i kontroli programów).

§2

Akty prawne i dokumenty dotyczące zasad równościowych

Kwestie równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości kobiet i mężczyzn regulują m.in. następujące akty prawne i dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz.483, z późn. zm.);
2. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169– KPN);
3. Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 1);
4. Traktat o Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 1);
5. Karta praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 389) - KPP;
6. Europejski Filar Praw Socjalnych (Dz. Urz. UE C 202 z 26.4.2017);
7. ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1175, z późn. zm.);
8. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.6.2021, s. 159) – rozporządzenie ogólne;
9. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.6.2021, s. 21–59) – rozporządzenie EFS+;

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60, z późn. zm.);
11. Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności na lata 2021–2027 w Polsce;
12. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 5 marca 2020 r. – Unia równości: Strategia na rzecz równouprawnienia płci 2020-2025 COM(2020) 152 final;
13. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 3 marca 2021 – Unia równości: Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 COM(2021) 101 final;
14. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 12 listopada 2020 r. – Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025 COM(2020) 698 final;
15. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1440);
16. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1411);
17. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz.U. 2024 poz. 731);
18. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 277);
19. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027.
20. Rządowy Program Dostępność Plus 2018-2025 przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 102 z dnia 17 lipca 2018 r. (RM-111-89-18);
21. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030;
22. Krajowy Program Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022–2030 przyjęty uchwałą nr 113 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022–2030 (M.P. poz. 640).

§3

Zasada równości szans i niedyskryminacji

Wszystkie osoby biorące udział w projekcie zostaną poinformowane o konieczności przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji oraz dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami.

1. Działania projektowe będą obejmowały szkolenia, warsztaty skierowane do uczestników i uczestniczek projektu, uwzględniające, problemy związane z dyskryminacją i jej przeciwdziałaniem.
2. Wszystkie osoby biorące udział w projekcie będą miały równe szanse w dostępie do oferowanego w ramach projektu wsparcia. W przypadku osób ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami, o ile nie jest możliwe zapewnienie standardów dostępności, zapewniony będzie dostęp alternatywny.
3. Wszystkie osoby biorące udział w projekcie będą uczestniczyły w zajęciach na równych prawach z pozostałymi osobami bez względu na cechy takie jak m.in. wiek, płeć, kolor skóry, czy inne cechy prawnie chronione, określone m.in. w art. 21 Karty Praw Podstawowych.
4. Rekrutacja do projektu będzie prowadzona w sposób włączający poprzez m.in. stosowanie zrozumiałego i inkluzywnego języka, umieszczanie postaci z różnorodnych grup społecznych na plakatach, grafikach promujących projekt, itp.
5. Działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe oraz oferowane przez Centra Usług Społecznych formy wsparcia będą zgodne ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027.

§4

Zasada równości kobiet i mężczyzn

1. Rekrutacja uczestników/uczestniczek będzie prowadzona w sposób włączający obie płcie np. poprzez stosowanie języka wrażliwego na płeć, umieszczanie w takim samym stopniu postaci kobiet i mężczyzn na plakatach, grafikach promujących projekt itp.

2. Lider zapewni równościowe zarządzanie projektem poprzez m.in elastyczne godziny pracy oraz możliwość pracy zdalnej, zrównoważony skład zespołu projektowego pod względem płci, aby zapewnić różne sposoby widzenia i doświadczenia.

§5

Postanowienia końcowe

1. Lider i partnerzy są odpowiedzialni za przestrzeganie niniejszych zasad oraz informowanie uczestników/uczestniczek o ich prawach.
2. Lider projektu będzie regularnie monitorować przestrzeganie zasad równościowych i przeciwdziałania dyskryminacji.
3. Ten dokument jest załącznikiem do Regulaminu i obowiązuje wszystkich lidera, partnerów, uczestników/ uczestniczki projektu oraz realizatorów działań projektowych.